

Historische Kempische hoeves in nieuwe inventaris gegoten

nieuws

Het Centrum voor Agrarische Geschiedenis (CAG) en Erfgoed Voorkampen trokken op onderzoek uit en brachten 219 historische Kempische hoeves in kaart. In een latere fase moet dit resulteren in een betere omkadering en ondersteuning voor eigenaars, lokale vaklui en technische vakscholen zodat de historische waarde van hoeves, ook na een grondige renovatie, bewaard blijft.

🕒 15 FEBRUARI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 15 FEBRUARI 2021 14:03

Lees meer over:

[cag](#)

[hoeve](#)

[Kempen](#)

Het beeld van het boeren erf met traditionele hoevegebouwen, bakhuisje en waterput in een uitgestrekt landbouwlandschap is onlosmakelijk verbonden met de landelijke identiteit van de Kempen. Maar net zoals die landelijke identiteit, staat dit landbouwerfgoed onder druk. Hoevegebouwen verliezen hun erfgoedwaarde door verval, ingrijpende renovaties of afbraak. Deze vaststelling, samen met het ontbreken van een netwerk voor hoeve-eigenaars en vaklui gaven aanleiding tot nader onderzoek.

Door het gebrek aan documentatie werden bestaande inventarissen van gemeenten, lokale heemkundige kringen, landelijke gilden en hoefeliefhebbers, verzameld en aangevuld met literatuuronderzoek. Dat resulteerde in een nieuwe inventaris van het waardevol agrarisch erfgoed in de gemeenten Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Kapellen, Brasschaat, Brecht, Schilde, Zoersel, Malle en Ranst.

Vee bepalend voor de bouwvorm

Arme Kempische zandgronden zorgden ervoor dat de meeste boeren het moesten rooien met kleine opbrengsten. Mest en vee vervulden een centrale rol. De langgevelhoeve, een langgerekt gebouw met woonhuis en stallen voor vee onder hetzelfde dak, was lang de meest efficiënte hoevevorm in de streek.

“**Zonder heldere leidraad en gedegen kennis en kunde over de unieke historische gebouwen, moeten hoevebewoners dikwijls grote toegevingen doen**

Hoewel ze typerend zijn voor de streek, werden veel langgevelhoeves in de loop der jaren afgebroken. Deze hoeves zijn kleiner, minder imposant en vaak ook minder goed beschermd als monument of vastgesteld op de inventaris. Daarom zijn er in verhouding op dit moment veel rijkere en eigenlijk

atypische hoeves te zien in de Voorkempen. Denk maar aan hoeves met een grote dwarsschuur en andere losse onderdelen die bij een kasteeldomein of klooster behoorden.

Behoud van historische hoeves: een kwestie van trial and error

Op dit moment is de verbouwing van een historische hoeve nog te vaak trial and error. Zonder heldere leidraad en gedegen kennis en kunde over de unieke historische gebouwen, moeten hoevebewoners dikwijls grote toegevingen doen. In zekere zin brengt dit het hoeve-erfgoed in gevaar. Grootste slachtoffers zijn de bijgebouwen, die niet prioritair zijn en waarbij de drempel voor een dure renovatie groter is. Deze en andere bevindingen staan in [het overzichtsrapport](#).

In een volgende fase van het project verwerkt Erfgoed Voorkempen de resultaten van het onderzoek tot concrete handvaten en ondersteuning voor eigenaars bij het onderhoud en herstel van hun historische hoeve.

Bron: Eigen verslaggeving

Beeld: CAG

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwsw.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)